

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาพลเมืองและประเทศให้มั่นคงมี
ประสิทธิภาพ จะเห็นได้จากรัฐบาลทุกสมัยได้ให้ความสนใจ เอาใจใส่ในด้านการศึกษา
อย่างมาก จึงจะเห็นได้จากการจัดสรรงบประมาณการศึกษาตั้งแต่ พ.ศ. 2510 ถึง พ.ศ.
2524 เป็นเวลา 14 ปี จำนวนเงินรวมทั้งสิ้น 161,932.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.7
(ตารางที่ 1 ภาคผนวก ก) และในปีงบประมาณ 2525 จัดสรรงบประมาณการศึกษาให้
จำนวน 32,630.3 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20.3 (ตารางที่ 2 ภาคผนวก ก) นอกจาก
นั้นจัดให้มีแผนการศึกษาขึ้นและได้กำหนดเป้าหมายในการจัดการศึกษาการพลศึกษาในฐานะ
ที่เป็นส่วนประกอบสำคัญอย่างหนึ่งของการศึกษา พลศึกษาเริ่มมีบทบาทต่อการศึกษาโดยที่
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นโรงเรียนแห่งแรกที่ได้มีการเรียนการสอนพลศึกษา
ตั้งแต่ พ.ศ. 2430¹ โดยถือว่าการพลศึกษามีความจำเป็นและสำคัญยิ่งที่จะใช้พัฒนาคน
ร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ ซึ่งจะมีผลให้ร่างกายแข็งแรง บึกบึน มีบุคลิกลักษณะที่
มีจิตใจมั่นคง อารมณ์ที่มีความคล่องตัว ทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้รวดเร็ว มีไหวพริบในการ
ต่อสู้ และที่สำคัญคือ สามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ดี ต่อมาการพลศึกษาก็ได้แพร่หลายเข้า
ไปในโรงเรียนทุกระดับ มีการผลิตครูพลศึกษาออกไปเพื่อทำหน้าที่สอนวิชาพลศึกษา และ
การดำเนินการแข่งขันกีฬาต่าง ๆ นอกเหนือจากการสอนและก็ยังมีครูพลศึกษาบาง
ส่วนเข้าไปมีบทบาทสอดแทรกอยู่ในทุกหน่วยงาน ได้มีการพัฒนาทางด้านหลักสูตรการพลศึกษา
ขึ้นมาตามลำดับได้มีการเรียนการสอนในโรงเรียนระดับต่าง ๆ คือ อนุบาล ประถมศึกษา

¹จันทร์พิมพ์ พลพงษ์, ประวัติพลศึกษา, 2522 หน้า 149.

มัธยมศึกษา เตรียมอุดมศึกษา อาชีวศึกษา ประโยคครูประกาศนียบัตรต่าง ๆ พยายามลด ทหาร ตำรวจ และในมหาวิทยาลัยโดยมีกรมพลศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญของรัฐในการ ส่งเสริมการพลศึกษา จากคำแถลงการณ์ของรัฐบาลในเรื่องของพลศึกษา พุทธศักราช 2476 มาตรา 12 กล่าวว่า "รัฐฯ ตั้งกรมพลศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนและลูกเสือเป็น นักกีฬา ให้เป็นผู้มีสุขภาพและพลานามัย"¹

จากแผนการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 (2525-2529) จะเห็นได้ว่ามีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตและปรับปรุงครูให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม เหมาะสมกับความ จำเป็นในการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม และมีนโยบายที่จะขยายสาขาวิชาเพิ่มขึ้น เฉพาะ สาขาที่ขาดแคลนครูสาขานั้น ๆ เท่านั้น เช่น ครูทางด้านพลศึกษาโดยที่จะรับนักศึกษาฝึกหัดครู พลศึกษาเพิ่มขึ้น 2,530 คน หรือ ร้อยละ 12.7 ต่อปี² และมีเป้าหมายของการพัฒนาในด้าน คุณภาพจะมุ่งเน้นการปรับปรุง หลักสูตร เนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจน วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน เพื่อผลิตครูให้ตรงกับความต้องการและสอดคล้องกับหลักการ และแนวทางของการพัฒนาหลักสูตรระดับต่าง ๆ และขณะเดียวกันจะปรับปรุงคุณภาพของ อาจารย์ผู้สอนด้วย

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า วิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ประจำวันของมนุษย์เราเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นวิชาที่ช่วยส่งเสริมการพัฒนาทางด้าน ร่างกายและจิตใจ ในปัจจุบันนี้ วิทยาศาสตร์เจริญมาก มีการคิดค้น ประดิษฐ์เครื่องอำนวยความสะดวกขึ้น ทำให้มนุษย์มีการออกกำลังกายน้อยลง ซึ่งทำให้เกิดโทษแก่ร่างกาย กล้ามเนื้อส่วนไหนใช้งานอยู่เสมอส่วนนั้นก็แข็งแรงเจริญเติบโต ถ้ากล้ามเนื้อส่วนไหนไม่ได้ ใช้งานก็แฟบและบอบบาง เล็กลง ทำให้ร่างกายอ่อนแอ ประสิทธิภาพในการทำงานก็ลดลง แต่วิธีการออกกำลังกายโดยการ เล่นกีฬาอยู่เสมอจะทำให้สมรรถภาพร่างกายดี และสมบูรณ์

¹ ฟองเกิดแก้ว, ประวัติพลศึกษา, 2520 หน้า 78.

² สงวน สุทธิเลิศอรุณ, การบริหารการศึกษา, 2523 หน้า 21.

ทำให้จิตใจอ่อนโล ดังคำกล่าวกรีกโบราณ ซึ่งเป็นภาษาลาตินว่า¹ Mes Sana in Corpore Sana หมายถึง จิตใจที่แจ่มใสย่อมสถิตย์ในร่างกายที่สมบูรณ์ ซึ่งเป็นคำกล่าวที่เป็นอมตะใช้ได้จนถึงทุกวันนี้ ทั้งนี้เพราะว่าร่างกาย และจิตใจเป็นของคู่กัน จะแยกจากกันโดยเด็ดขาดไม่ได้ ซึ่งจอห์น ล็อก (John Locke) นักปรัชญาอังกฤษ ที่มีชื่อเสียงคนหนึ่งก็ได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า A Sound Mind in A Sound Body หมายความว่า จิตใจที่สมาย่อมอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์ ดังนั้นหากบุคคลใดมีร่างกายสมบูรณ์ย่อมจะมีประสิทธิภาพทางสติปัญญาหรือความคิดอีกด้วย ในเรื่องของการออกกำลังกายนี้ นายแพทย์ อวย เกตุสิงห์ ยังให้ความเห็นว่า "การออกกำลังกายเป็นของจำเป็นสำหรับทุกคนโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสมัยนี้ซึ่งมนุษย์เราใช้เครื่องจักรทุนแรงมาแบ่งงานไปเสียมาก ผู้ที่ขาดการออกกำลังกาย ร่างกายจะเสื่อมโทรมเป็นเหตุให้เกิดโรคต่าง ๆ ตั้งแต่โรคติดเชื่อไปจนถึงโรคหัวใจ ถ้าเป็นเด็กร่างกายก็จะเป็นไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร² แม้แต่ประธานาธิบดีเคนดี ผู้นำคนสำคัญของสหรัฐอเมริกายังกล่าวไว้ว่า "เสถียรภาพ และความมั่นคงของประชาธิปไตยในสหรัฐอเมริกา นั้น มีความแข็งแรง ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าความแข็งแรงและการกินที่อยู่ดีของประชาชน"³ นอกจากนั้น ชาร์ล บูเชอร์ (Charles Bucher) ยังกล่าวว่า⁴ การพลศึกษาจะช่วยทำให้มีความสัมพันธ์ผลทางวิชาการ สติปัญญา การหาเหตุผล มีความรู้เรื่องการออกกำลังกาย

¹ ฝรั่งค์ สกุกา สุกนซ์ สกุกา, การพลศึกษาเบื้องต้น, 2520 หน้า 24.

² อวย เกตุสิงห์, คำบรรยายที่โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ (นครสวรรค์ 25 ธันวาคม 2514).

³ Brownell Clifford Lee, Hagman E Patricia-Physical Educations and Principles Mc. Graw Hill Book Co, Inc. N.Y. 1951, คำพูดตอนหนึ่งในสาส์นของประธานาธิบดีเคนดี จากทำเนียบขาว ที่ส่งถึงผู้นำพลศึกษา, อาจารย์ ครูพลศึกษา ทั่วสหรัฐอเมริกา

⁴ Charles A Bucher, Foundation of Physical Education 7th ed (St. Louise : The C.V. Moshey Co. 1975) P. 76-78.

การป้องกันโรค สร้างความร่วมมือซึ่งกันและกัน ช่วยให้คนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ มีน้ำใจรักความยุติธรรม มีความซามซึ่งในสุนทรียภาพ รับผิดชอบหน้าที่ เคารพกฎหมาย สันนิษฐานประชาธิปไตย

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันนี้โลกจะมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสักเพียงใดก็ตาม แต่ก็มีความจำเป็นต้องอาศัยคนที่มีสุขภาพสมบูรณ์ มีกำลังวังชา และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มความสามารถในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีผลทำให้ผลผลิตต่อบุคคลสูง และผลผลิตของส่วนรวมในระดับประเทศชาติก็สูงตามไปด้วย ซึ่งในที่สุด จะมีผลต่อระบบเศรษฐกิจการเมือง สังคม การทหาร ให้อัศจรรย์ และมีเสถียรภาพ จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว แก่ผู้จบการศึกษาทั้งทหารและพลเรือน ณ พระตำหนักสวนกุหลาบ พุทธศักราช 2425 มีใจความว่า "การทหารมีความจำเป็นและสำคัญ ที่จะรักษาป้องกันบ้านเมือง ถ้าไม่มีทหารเข้มแข็ง ก็จะรักษากันเมืองยาก จำเป็นต้องมีทหารที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพสูง แต่ไซ้จะมีแต่ทหาร ปัจจุบันยังจำเป็นต้องมีผู้ที่มีความรู้ทางพลเรือนที่มีความรู้ความสามารถ สติปัญญาดีมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ เป็นกำลังสำคัญของชาติด้วย"

การพัฒนาการของพลศึกษาในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ได้ถูกละเลยอย่างน่าเสียดาย อันมีผลทำให้เยาวชนจำนวนมากไม่ตระหนักต่อการบำรุงรักษาสุขภาพ กลายเป็นเด็กอ่อนแอ คึกคะนองสติโหด หันไปใช้เวลาว่างในทางที่ผิด ปัญหาสังคมบ้านอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นและนับวันจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากการพัฒนาคุณภาพของประชากรยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาการศึกษายังไม่ได้คุณภาพตามที่พึงประสงค์ ไม่ว่าในสถานศึกษาโดยทั่วไป หรือเฉพาะเรื่อง เมื่อวิเคราะห์ผลล้นแต่พบว่า สังคมขาดคุณภาพทางด้านความสามัคคี วินัยและจริยธรรมในขณะที่สติปัญญาความรู้ทั่วไป วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเจริญรุดหน้าไป คุณภาพดังกล่าวอาจเสริมโดยการพัฒนาคุณภาพทางการพลศึกษาได้ส่วนหนึ่ง นั่นคือการพลศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของชีวิต

คุณภาพชีวิต เป็นเรื่อง que ทุกคนปรารถนา สภาพร่างกายที่สมบูรณ์เป็นทรัพย์สินอย่าง ยิ่ง ดังที่พระพุทธองค์ตรัสว่า ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ อุดมคติสูงสุดของการ พหศึกษา นั้นไม่ได้นิยามความว่าให้คนมีร่างกายแข็งแรงเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงทำคน ให้มีนิสัยและสติปัญญาที่ดีด้วย

ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมเด็กและเยาวชนของชาติให้มีสุขภาพ พลานามัย สมบูรณ์นั้น น่าจะได้แก่ครูพหศึกษา ซึ่งเป็นผู้ดำเนินการสอนพหศึกษาในสถานต่าง ๆ ครูพห ศึกษาจึงควร เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีประสิทธิภาพในการสอนอย่างดี ในการที่จะ ได้ครูพหศึกษาที่มีคุณภาพออกไปสอนนั้น เราควรที่จะปรับปรุงการดำเนินงานและการสอน ให้ดี โดยถือว่าหลักและวิธีสอนวิชาพหศึกษามีความสำคัญยิ่งอย่างหนึ่ง ถ้าหลักและวิธีสอน ดีและถูกต้อง จะช่วยให้อาจารย์ สามารถสอนนักศึกษาได้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ด้วยดี และมีประสิทธิภาพและครูที่จบออกไปจะมีคุณภาพ

จากการที่ได้ศึกษาผลการวิจัยและวิทยานิพนธ์ต่าง ๆ พบว่า ในปัจจุบันนี้ ตาม โรงเรียนประถมศึกษา และมีชมศึกษายังขาดครูพหศึกษาอยู่และครูที่สอนพหศึกษาส่วนใหญ่ เป็นครูที่ไม่จบสาขาพหศึกษาโดยตรง ซึ่งทำให้การสอนพหศึกษาไม่ถูกหลักและวิธีการ ทำให้นักเรียนจำวิธีการผิด ๆ ไปปฏิบัติ ซึ่งอาจเป็นโทษแก่ร่างกายได้ ถ้ายิ่งเป็นเด็ก ๆ ซึ่งเป็น ระยะไวต่อการเลียนแบบและเป็นวัยแห่งการเจริญเติบโต กระดูกยังอ่อน อาจทำให้เด็กมี ร่างกายพิการได้ ในฐานะที่เด็กเป็นเยาวชนและจะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต ครู ควรจัดกิจกรรมพหศึกษาที่ดีและถูกต้องให้เหมาะสมความต้องการของเด็ก ซึ่งในเรื่องนี้ โคลเวล และ ชเวน (Cowell & Schwenn) กล่าวไว้ว่า¹ "ตามธรรมชาติของเด็กนั้น ย่อมมีความต้องการที่จะได้พัฒนากล้ามเนื้อ ความแข็งแรงทนทาน มีรูปร่างสวยงาม มีความ สามารถทนต่อความเมื่อยล้าได้ มีการเคลื่อนไหวที่ถูกต้อง และความคล่องแคล่ว มีความรู้

¹Charles C. Cowell and Hild. Schwenn, Modern Principles and Method in Secondary School Physical Education (2nd Boston : Allyn and Bacon, Inc, 1958), p.p. 33-37.

ในเรื่องสันตนาการและมีความต้องการในด้านความชำนาญเฉพาะบุคคล สามารถเล่นกีฬาได้ "ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้มีการพัฒนาการทางร่างกาย สังคม อารมณ์ และสามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข"

กิจกรรมพลศึกษา นอกจากจะช่วยในการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมแล้ว ยังเป็นประโยชน์ในด้านการแข่งขันกีฬา ถ้าประชาชนสนใจและช่วยกันส่งเสริม ด้านกีฬา เล่นกีฬาเก่ง และเล่นถูกหลักวิธี ก็จะสามารถสร้างชื่อเสียงให้แก่บุคคลผู้นั้น รวมทั้งชื่อเสียงของประเทศด้วย ในกรณีที่มีการแข่งขันกีฬาระหว่างประเทศ ทำให้ชาวต่างชาติรู้จักประเทศไทยดีขึ้น และเป็นการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีไปในตัว ในกรณีที่มีการแข่งขันภายในประเทศขึ้นก็เท่ากับเป็นการยกระดับมาตรฐานกีฬาและช่วยให้ชาวต่างชาติเข้ามาเที่ยวชม ซึ่งเป็นการช่วยการส่งเสริมการท่องเที่ยวอีกทางหนึ่งด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า การพลศึกษาเป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ ดังนั้นเราควรให้ความสนใจ และช่วยกันสนับสนุน ผู้วิจัยเห็นว่า วิทยาลัยพลศึกษาในสังกัดกรมพลศึกษา มีการผลิตครูพลศึกษาจึงสนใจเลือกเรื่องการดำเนินงานของวิทยาลัยพลศึกษามา เพื่อจะศึกษาว่าวิทยาลัยพลศึกษามีปัญหาในการดำเนินงานอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้เสนอแนะทางแก้ไขปัญหานั้นแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในที่สุดการดำเนินงานเมื่อถูกปรับปรุงแก้ไขก็จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งมีผลต่อการผลิตครูพลศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถและคุณภาพดีออกไปทำการสอน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการดำเนินงานของวิทยาลัยพลศึกษาทั้ง 2 แห่งในสังกัดกรมพลศึกษา ซึ่งปัจจุบันพลศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยพัฒนาตัวบุคคลทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม อันรัฐบาลกำลังมุ่งส่งเสริมการศึกษาในด้านนี้

2. ศึกษาเปรียบเทียบสภาพปัญหาในการดำเนินงานของวิทยาลัยพลศึกษาทั้ง

2 แห่ง

3. เสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงและแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของไค้นำไปพิจารณาแก้ไข

สมมติฐานในการศึกษา

การดำเนินงานของวิทยาลัยพลศึกษาทั้ง 2 แห่ง ยังมีอุปสรรค ในเรื่องของงบประมาณ และขาดแคลนอุปกรณ์การศึกษา ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการฝึกสอน ทำให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพ และทำให้การผลิตครูพลศึกษายังมีคุณภาพไม่ดีพอ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงการดำเนินงานรวมทั้งปัญหาของวิทยาลัยพลศึกษาทั้ง 2 แห่ง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รัฐบาลกำลังมุ่งส่งเสริมในค่านิยมสุขภาพและอนามัยของประชาชน
2. ผลของการวิจัยนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้บริหารจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานของวิทยาลัยพลศึกษาทั้ง 2 แห่ง ให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา

งบประมาณรายจ่าย	หมายความว่าจำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายคืนหรือให้ก่อนนี้ ถูกพัน ตามวัตถุประสงค์ และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
เงินประจำงวด	หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่ายหรือก่อนนี้ถูกพันในระยะเวลาหนึ่ง
เงินจัดสรร	หมายความว่าส่วนหนึ่งของเงินประจำงวดที่แบ่งสรรให้ส่วนราชการในส่วนภูมิภาคจ่ายหรือก่อนนี้ถูกพันในระยะเวลาหนึ่ง
วิทยาลัยพลศึกษากรุงเทพ	ใช้อักษรว่า ว.พ.ก.ท.
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี	ใช้อักษรว่า ว.พ.ช.บ.
อุปกรณ์การศึกษา	หมายความว่าถึงเฉพาะอุปกรณ์พลศึกษา ซึ่งแบ่งเป็น 3 ชนิด คือ อุปกรณ์กีฬา เครื่องอำนวยความสะดวก โสภณทัศนูปกรณ์